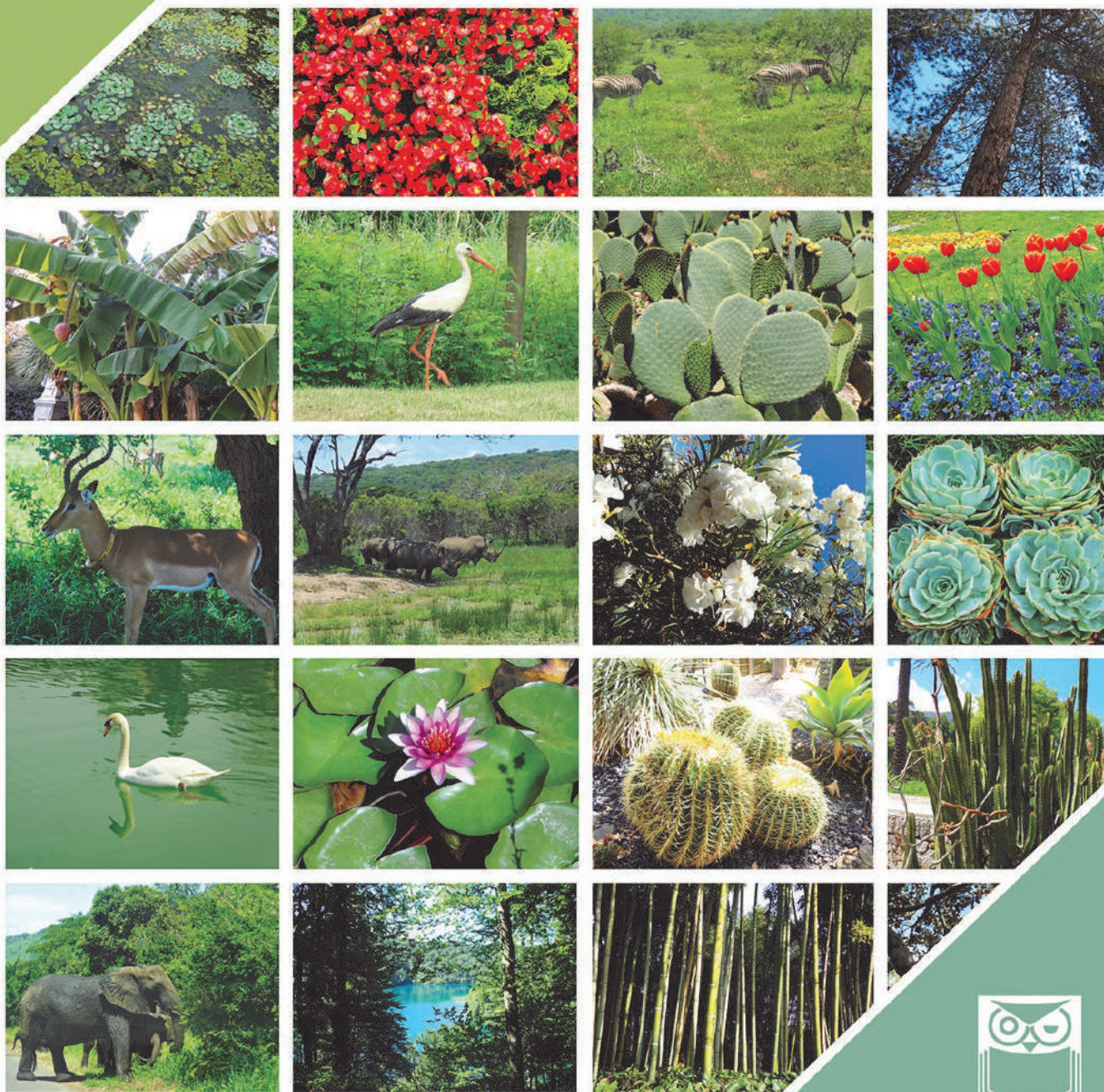

Татјана Попов
Горан Трбић

ПРАКТИКУМ ИЗ БИОГЕОГРАФИЈЕ

Татјана Попов • Горан Трбић
ПРАКТИКУМ ИЗ БИОГЕОГРАФИЈЕ

Рецензенти

Др Владан Дуцић, редовни професор Географског факултета у Београду

Др Радислав Тошић, редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци

Др Радослав Декић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци

Др Биљана Лубарда, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци

За издавача

Бојан Ђенић

Главни и одговорни уредник

Сања Терзић

Уредник

Данка Бошковић

Одлуком број: 19/3.1260-1/20 од 17. 6. 2020. године Наставно-научно вијеће Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци одобрило је штампање овог практикума, који ће се користити као помоћни уџбеник у настави на Студијском програму Географија и Студијском програму Просторно планирање, на предметима Биоегеографија са географијом земљишта и Биоегеографија са педологијом.

Татјана Попов • Горан Трбић

ПРАКТИКУМ ИЗ БИОГЕОГРАФИЈЕ

ЈП „Завод за уџбенике и наставна средства” а. д.
Источно Ново Сарајево, 2020.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	7
1. УВОД.....	9
2. АРЕАЛ – ОСНОВНИ ПРЕДМЕТ ПРОУЧАВАЊА БИОГЕОГРАФИЈЕ	15
3. ИСТОРИЈСКА БИОГЕОГРАФИЈА	21
3. 1. ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ БИЉНОГ И ЖИВОТИЊСКОГ СВИЈЕТА	21
3. 2. ЦЕНТРИ ПОРИЈЕКЛА ВРСТА.....	22
3. 3. ТЕОРИЈА ПОМЈЕРАЊА КОНТИНЕНАТА (КОНТИНЕНТАЛНИ ДРИФТ).....	25
3. 4. ПЛЕИСТОЦЕНА ГЛАЦИЈАЦИЈА.....	26
4. ЕКОЛОШКА БИОГЕОГРАФИЈА	27
5. ФИТОГЕОГРАФИЈА	34
5. 1. ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ЗОНАЛНОСТ ВЕГЕТАЦИЈЕ.....	34
5. 2. БИОМИ	36
5. 2. 1. ШУМСКИ БИОМИ	36
5. 2. 1. 1. Тропске кишне шуме.....	36
5. 2. 1. 2. Мангрове.....	39
5. 2. 1. 3. Тропске сезонске (листопадне) шуме.....	41
5. 2. 1. 4. Медитеранске тврдолисне зимзелене шуме и жбунови.....	45
5. 2. 1. 5. Листопадне шуме умјерене зоне	50
5. 2. 1. 6. Четинарске (бореалне) шуме	56
5. 2. 1. 7. Кишне шуме умјерене зоне.....	60
5. 2. 2. БИОМИ ТРАВЊАКА	62
5. 2. 2. 1. Саване.....	62
5. 2. 2. 2. Степе	67
5. 2. 3. ПУСТИЊСКИ БИОМ	71
5. 2. 4. БИОМ ТУНДРЕ.....	75
5. 3. ФЛОРИСТИЧКЕ ОБЛАСТИ	78
5. 3. 1. ХОЛАРКТИЧКО ФЛОРИСТИЧКО ЦАРСТВО.....	81
5. 3. 2. ПАЛЕОТРОПСКО ФЛОРИСТИЧКО ЦАРСТВО	87
5. 3. 3. НЕОТРОПСКО ФЛОРИСТИЧКО ЦАРСТВО	89
5. 3. 4. КАПСКО ФЛОРИСТИЧКО ЦАРСТВО	90
5. 3. 5. АУСТРАЛИЈСКО ФЛОРИСТИЧКО ЦАРСТВО.....	91
5. 3. 6. ХОЛАНТАРКТИЧКО ФЛОРИСТИЧКО ЦАРСТВО.....	91

6. ЗООГЕОГРАФИЈА	92
6.1. ЗООГЕОГРАФСKE ОБЛАСТИ	92
6.1.1. АУСТРАЛИЈСКА ЗООГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ.....	94
6.1.2. НЕОТРОПСКА ЗООГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ.....	95
6.1.3. ЕТИОПСКА ЗООГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ.....	97
6.1.4. ОРИЈЕНТАЛНА ЗООГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ.....	100
6.1.5. НЕАРКТИЧКА ЗООГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ.....	102
6.1.6. ПАЛЕОАРКТИЧКА ЗООГЕОГРАФСКА ОБЛАСТ.....	104
7. КОНЗЕРВАЦИОНА БИОГЕОГРАФИЈА	107
7.1. ЖАРИШТА БИОДИВЕРЗИТЕТА.....	107
7.2. ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ ПОКРЕТАЧИ ПРОМЈЕНА У БИОСФЕРИ.....	109
7.3. ЦРВЕНА ЛИСТА МЕЂУНАРОДНЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ.....	111
7.4. ЗАШТИЂЕНА ПОДРУЧЈА ПРЕМА КАТЕГОРИЗАЦИЈИ МЕЂУНАРОДНЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ.....	112
8. БИОГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ ЕВРОПЕ	114
8.1. БИОГЕОГРАФСКИ РЕГИОНИ У ЕВРОПИ.....	114
9. БИОГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	121
9.1. ФЛОРИСТИЧКА И ВЕГЕТАЦИЈСКА ОБИЉЕЖЈА.....	121
9.2. ЗООГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ.....	124
9.3. БИОГЕОГРАФСКА РЕГИОНАЛИЗАЦИЈА.....	125
9.4. БИОГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ КАРАКТЕРИСТИЧНИХ ЕКОСИСТЕМА.....	127
9.4.1. НАЦИОНАЛНИ ПАРК „КОЗАРА“.....	127
9.4.2. НАЦИОНАЛНИ ПАРК „СУТЈЕСКА“.....	129
9.4.3. СТРОГИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ „ПРАШУМА ЛОМ“.....	130
9.4.4. БАРДАЧА – МОЧВАРНО ПОДРУЧЈЕ ОД МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА.....	132
10. РЈЕЧНИК БИОГЕОГРАФСКИХ ПОЈМОВА	135
ЛИТЕРАТУРА	150